

Коледж ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

Циклова комісія з бухгалтерського обліку

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Коледжу
ПВНЗ «КІДМУ КПУ»
В.В. Кошолап

_____ 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»

галузь знань **07 «Управління та адміністрування»**

напрямок підготовки **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

форма навчання **денна**

(Шифр за ОПІ ПІ 4)

Кіровоград – 2016 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінанси» для студентів денної форми навчання за напрямом підготовки 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 2016 р.

Розробник: старший викладач циклової комісії з бухгалтерського обліку Ніколаєва С.П.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії з бухгалтерського обліку коледжу ПВНЗ «КІДМУ КПУ».

Протокол № ____ від _____ 2016 року

В.о. Голови циклової комісії
з бухгалтерського обліку _____ (М.І.Ланова)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ 20__ року

Схвалено Науково-методичною комісією ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

Протокол від _____ 2016 року № ____

_____ 20__ року Голова _____ Г. Ю. Шаркова

1. Опис навчальної дисципліни «Фінанси»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3,5	Галузь знань 07 “Управління та адміністрування”	Нормативна
Модулів – 1	Напрямок підготовки 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
Модуль 1. Сутність та економічна природа фінансових відносин Модуль 2. Теоретичні засади організації фінансових відносин суб’єктів господарювання		Семестр
Загальна кількість годин - 105		1-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	32 год.
		Практичні, семінарські
		32 год.
		Лабораторні
		- год.
		Самостійна та індивідуальна робота
		41 год.
		Індивідуальні завдання:
		-
		Вид контролю: іспит

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,78

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Засвоєння теоретичних засад фінансових відносин створює ту основу, на якій базується вивчення прикладних фінансових дисциплін, які розкривають конкретні питання організації фінансів у різних ланках фінансової системи.

Мета курсу – вивчення сукупності фінансових відносин, які виражають розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту на макро- і мікрорівнях.

Вивчення теоретичних основ фінансових відносин дає змогу досить швидко опанувати зміни, які відбуваються у фінансовій практиці.

Завдання курсу — дати правильне розуміння закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів підприємницької діяльності та населення і розкрити шляхи використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи; показати можливі напрями впливу фінансів на суспільний прогрес і роль фінансів в економічній перебудові суспільства на шляху розвитку ринкових відносин; визначити сукупність заходів, що забезпечують використання фінансів як одного з дійових важелів економічної політики держави.

Програма курсу передбачає послідовне вивчення теоретичних основ функціонування фінансів в умовах ринку, принципів і конкретних форм організації фінансових відносин у різних сферах життєдіяльності суспільства, теоретичне обґрунтування практики функціонування фінансового механізму у процесі формування та використання централізованих і децентралізованих фондів фінансових ресурсів суспільного призначення.

Після вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- основні функції фінансів і їхню роль в економіці країни;
- основні принципи побудови фінансової системи держави;
- особливості побудови фінансової системи України;
- бюджет держави і бюджетний процес;
- основи побудови податкової системи та особливості сучасної податкової системи України;
- основи фінансової математики;
- фінансовий ринок в двох його складових;
- основні фінансові інструменти;
- кредит і кредитування;
- страховий бізнес.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- вільно орієнтуватися в теоретичних і практичних проблемах фінансової системи;
- аналізувати поточну ситуацію на вітчизняному та зарубіжному фінансовому ринку;
- обирати оптимальні шляхи вирішення конкретних виробничих завдань фінансового характеру тощо.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. СУТНІСТЬ ТА ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН.

Тема 1. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії.

Тема 2. Генезис і еволюція фінансів.

Тема 3. Фінансове право і фінансова політика.

Тема 4. Податки. Податкова система.

Тема 5. Бюджет. Бюджетна система.

Тема 1. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії.

Предмет науки про фінанси. Фінанси — специфічна форма суспільних відносин. Об'єктивні передумови виникнення і розвитку фінансів. Фінанси як економічна, вартісна, розподільна, історична категорія. Специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Фінансові ресурси як матеріальні носії фінансових відносин.

Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансових відносин. Прості і складні фінансові категорії. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями.

Функції фінансів як виявлення суттєвих ознак, властивостей і суспільного призначення фінансів. Розподільна функція, її зміст. Об'єкти і суб'єкти розподілу і перерозподілу вартості суспільного продукту. Контрольна функція. Фінансова інформація та її роль у реалізації контрольної функції. Взаємозв'язок розподільної і контрольної функцій. Дискусійні питання щодо функцій фінансів.

Вплив фінансів на розвиток суспільного виробництва. Фінансове забезпечення відтворювального процесу. Форми фінансового забезпечення.

Фінансове регулювання і фінансове стимулювання економічних і соціальних процесів. Підвищення ролі фінансів в умовах переходу до ринкових відносин.

Тема 2. Генезис і еволюція фінансів.

Фінанси як історична категорія. Перехід від рабовласницької суспільно-економічної формації до феодальної. Джерела задоволення потреб держави докапіталістичного періоду. Основні доходи та витрати рабовласницьких і феодальних держав. Стадії суспільного відтворення. Матеріальні носії фінансових відносин.

Історичний характер фінансів як об'єктивної економічної категорії. Виникнення понять державні фінанси, державний бюджет, державний кредит. Податки як первинна форма фінансів. Доменіальний устрій формування доходів держави.

Кількісний та якісний вплив фінансів на суспільне виробництво.

Тема 3. Фінансове право і фінансова політика.

Фінансове право як самостійна галузь публічного права. Норми фінансового права. Предмет фінансового права. Суб'єкти фінансового права. Система фінансового права. Фінансове законодавство.

Фінансова політика — складова економічної і соціальної політики держави. Складові фінансової політики. Завдання і принципи фінансової політики. Стратегія і тактика фінансової політики.

Фінансова політика в умовах фінансової кризи. Стабілізація фінансового стану в Україні та шляхи її забезпечення.

Фінансовий механізм як сукупність форм і методів організації фінансових відносин. Взаємодія фінансового механізму з господарським механізмом і фінансовою політикою. Складові елементи фінансового механізму.

Фінансове планування і прогнозування: суть, принципи, методи, завдання. Система фінансових планів, їх характеристика. Зведене фінансове планування. Баланс фінансових ресурсів і витрат держави.

Фінансовий контроль. Зміст фінансового контролю, його призначення. Види, форми і методи фінансового контролю. Фінансовий аудит як незалежний фінансовий контроль. Суб'єкти фінансового контролю в Україні, їх функції.

Фінансові норми і нормативи; фінансові ліміти і резерви; фінансові стимули і санкції. їх використання для активізації економічного зростання й підвищення суспільного добробуту.

Тема 4. Податки. Податкова система.

Сутність і функції податків. Класифікація податків, її ознаки. Види податків. Прямі податки. Непрямі податки. Елементи системи оподаткування. Теоретичні питання перекладання податків та ухилення від їх сплати.

Податкова система: поняття, основи побудови. Становлення та розвиток податкової системи України. Податковий кодекс України, його значення для формування і функціонування науково-обґрунтованої і стабільної податкової системи держави.

Тема 5. Бюджет. Бюджетна система.

Бюджет як економічна і правова категорія. Місце і значення бюджету в загальній системі фінансових відносин. Розподільна і контрольна функція бюджету. Бюджетний механізм фінансового регулювання і посилення його конструктивного впливу на реалізацію стратегії економічного і соціального розвитку України.

Бюджетна система: поняття і принципи побудови. Критерії розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи. Міжбюджетні відносини. Регулювання міжбюджетних відносин. Міжбюджетні трансферти. Види міжбюджетних трансфертів. Фінансові нормативи бюджетної забезпеченості та

їх використання для визначення розподілу міжбюджетних трансфертів. Порядок надання міжбюджетних трансфертів.

Бюджетний процес. Поняття бюджетного процесу і його складові етапи. Організаційні засади бюджетного планування. Порядок складання, розгляду і затвердження проектів державного і місцевих бюджетів. Виконання бюджетів за доходами і видатками. Секвестр бюджету. Захищені статті видатків бюджету.

Казначейська система виконання державного і місцевих бюджетів.

Бюджетні права державних органів законодавчої і виконавчої влади.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.

Тема 6. Страхування. Страховий ринок.

Тема 7. Фінансовий ринок.

Тема 8. Фінанси суб'єктів господарювання.

Тема 9. Міжнародні фінанси.

Тема 10. Фінансовий менеджмент.

Тема 6. Страхування. Страховий ринок.

Економічна необхідність і роль страхування в забезпеченні безперервності суспільного виробництва. Особливості фінансових відносин у сфері страхування. Функції страхування.

Суб'єкти страхових відносин: страховик, страхувальник, застрахований, отримувач.

Форми і методи страхового захисту. Система страхових фондів.

Класифікація страхування за об'єктами і за ознакою ризику. Принципи обов'язкового і добровільного страхування.

Страхування майна юридичних і фізичних осіб, його види і форми.

Страхування кредитних і фінансових ризиків. Економічна необхідність, значення і види. Умови страхування кредитних і фінансових ризиків.

Особисте страхування, його сутність і значення в забезпеченні соціального захисту громадян. Види особистого обов'язкового і добровільного страхування.

Перестраховання. Необхідність і роль перестраховання в забезпеченні сталості страхових операцій.

Доходи і витрати страховика. Страхові платежі як основне джерело доходів страховика. Витрати на виплату страхового відшкодування і страхових сум, відрахування в запасні і резервні фонди.

Фінансові результати страхових операцій, їх рентабельність. Прибуток страхових організацій, його розподіл і використання.

Страховий ринок. Поняття страхового ринку і його організаційна структура. Учасники страхового ринку. Організаційні форми існування страхових компаній.

Державний нагляд за страховою діяльністю в Україні. Ліцензування страхової діяльності.

Формування і розвиток страхового ринку в Україні.

Тема 7. Фінансовий ринок.

Сутність фінансового ринку, його роль у мобілізації і розподіл фінансових ресурсів. Економічні передумови функціонування фінансового ринку в Україні. Суб'єкти фінансового ринку.

Структура фінансового ринку. Грошовий ринок. Ринок кредитних ресурсів. Фондовий ринок як найважливіший сегмент фінансового ринку. Первинний і вторинний фондовий ринок, їх призначення. Біржовий і позабіржовий ринок цінних паперів.

Види цінних паперів, які можуть випускатись і обертатися в Україні. Основні характеристики цінних паперів.

Правове регулювання фондового ринку. Державний контроль за випуском і обігом цінних паперів.

Фондова біржа: правове становище, організація і порядок роботи. Функції фондової біржі. Порядок допуску цінних паперів до обігу на фондових біржах.

Ринок фінансових послуг, його роль у функціонуванні економічної системи. Види фінансових послуг.

Перспективи розвитку фінансового ринку в Україні.

Тема 8. Фінанси суб'єктів господарювання.

Сутність фінансів господарських суб'єктів і принципи їх організації. Грошові надходження від діяльності підприємств, їх склад і економічна характеристика. Валовий і чистий дохід. Загальний і чистий прибуток. Класифікація доходів і видатків. Фінансові ресурси. Власні і залучені грошові кошти.

Особливості фінансів підприємств різних організаційно-правових форм. Джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів комерційних підприємств державної і недержавної форм власності. Взаємовідносини підприємницьких структур із бюджетом і цільовими державними фондами. Вплив галузевих факторів на організацію фінансів підприємств.

Фінанси бюджетних установ. Кошторисне фінансування, його міст і принципи. Неприбуткова діяльність громадських формувань і добродійних фондів.

Управління процесами формування і використання фінансових ресурсів господарських суб'єктів. Розроблення балансів грошових потоків і прогнозування фінансових результатів.

Тема 9. Міжнародні фінанси.

Сутність, призначення і роль міжнародних фінансів. Світові фінансові потоки: валютні, кредитні, фінансові ринки. Міжнародна фінансова інтеграція та її вплив на фінансові інтереси країн і регіонів.

Фінансова діяльність міжнародних організацій. Фінанси Організації Об'єднаних Націй і Європейського Союзу.

Міжнародні фінансові інституції: Міжнародний валютний фонд, Група Світового банку (Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародна асоціація розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Агентство з гарантування багатосторонніх інвестицій). Банк міжнародних розрахунків. Європейський Інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку. їх завдання, сфери діяльності, формування капіталів та ресурсів.

Співпраця України з міжнародними фінансовими інституціями. Проблеми гармонізації фінансів України відповідно до критеріїв і стандартів Європейського співтовариства. Міжнародний фінансовий ринок: міжнародний ринок грошей (валютний ринок), міжнародний ринок кредитних ресурсів, міжнародний ринок цінних паперів.

Тема 10. Фінансовий менеджмент.

Сутність, призначення та функції фінансового менеджменту. Завдання фінансового менеджменту. Фінансові рішення. Об'єкти та суб'єкти фінансового менеджменту.

Фінансова стратегія як складова загальної стратегії підприємства. Послідовність та етапи розроблення стратегії фінансового менеджменту. Тактика фінансового менеджменту. Тактичні цілі і завдання фінансового менеджменту. Принципи фінансового менеджменту. Складові механізми фінансового менеджменту. Системи забезпечення фінансового менеджменту. Методи, важелі та інструменти фінансового менеджменту.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Сутність та економічна природа фінансових відносин.						
Тема 1. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії.	8	2	2	-	-	4
Тема 2. Генезис і еволюція фінансів.	9	2	2	-	-	5
Тема 3. Фінансове право і фінансова політика.	12	4	4	-	-	4
Тема 4. Податки. Податкова система.	12	4	4	-	-	4
Тема 5. Бюджет. Бюджетна система.	12	4	4	-	-	4
Разом за змістовим модулем 1	53	16	16	-	-	21
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Теоретичні засади організації фінансових відносин суб'єктів господарювання.						
Тема 6. Страхування. Страховий ринок.	12	4	4	-	-	4
Тема 7. Фінансовий ринок.	12	4	4	-	-	4
Тема 8. Фінанси суб'єктів господарювання.	12	4	4	-	-	4
Тема 9. Міжнародні фінанси.	9	2	2	-	-	5
Тема 10. Фінансовий менеджмент.	7	2	2	-	-	3
Разом за змістовим модулем 2	52	16	16	-	-	20
Усього годин	105	32	32	-	-	41

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 105 години/ 3,5 кредити ECTS.

5. Теми семінарсько-практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Сутність та економічна природа фінансових відносин.		
1	<p>Тема 1. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет науки про фінанси. 2. Сутність фінансів як історичної та економічної категорії. 3. Суспільне призначення фінансів і їх об'єктивна необхідність в умовах товарного виробництва. 4. Специфічні ознаки фінансів і їх взаємозв'язок з іншими вартісними економічними категоріями. 5. Функції фінансів. 6. Вплив фінансів на суспільне виробництво та їх роль у ринковій і економіці. 	2
2	<p>Тема 2. Генезис і еволюція фінансів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінанси як економічна категорія. 2. Історичний характер фінансів. 	4
3	<p>Тема 3. Фінансове право і фінансова політика.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та система фінансового права. 2. Фінансова політика, її сутність, види і значення. 3. Фінансовий механізм та його роль у реалізації фінансової політики. 	4
4	<p>Тема 4. Податки. Податкова система.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічний зміст податків та їх призначення. 2. Розвиток податкових теорій у фінансовій науці. 3. Функції податків. Класифікація податків, її ознаки. 4. Елементи системи оподаткування. 5. Податкова система: поняття основи побудови. 6. Порівняльний аналіз податкової системи України та зарубіжних країн. 7. Податкова політика. 	4
5	<p>Тема 5. Бюджет. Бюджетна система.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджет як економічна і правова категорія, його функції і призначення. 2. Бюджетний механізм регулювання економічних і соціальних процесів у державі. 3. Бюджетна система: поняття і принципи побудови. 4. Бюджетна система України. 5. Критерії розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи. 	4

	<p>6. Міжбюджетні відносини. Види міжбюджетних трансфертів.</p> <p>7. Бюджетний процес і його складові етапи.</p> <p>8. Бюджетні права державних органів законодавчої і виконавчої влади.</p>	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Теоретичні засади організації фінансових відносин суб'єктів господарювання		
6	<p>Тема 6. Страхування. Страховий ринок.</p> <p>1. Економічна природа і сутність страхування. Особливості фінансових відносин у сфері страхування.</p> <p>2. Функції страхування.</p> <p>3. Класифікація страхування.</p> <p>4. Форми організації страхового фонду.</p> <p>5. Поняття і організація страхового ринку.</p>	4
7	<p>Тема 7. Фінансовий ринок.</p> <p>1 Призначення фінансового ринку й економічні передумови його функціонування.</p> <p>2 Суб'єкти фінансового ринку.</p> <p>3 Структура фінансового ринку:</p> <p>а) ринок грошей;</p> <p>б) ринок кредитних ресурсів;</p> <p>в) ринок цінних паперів;</p> <p>г) ринок фінансових послуг.</p> <p>4. Формування і розвиток фінансового ринку в Україні.</p>	4
8	<p>Тема 8. Фінанси суб'єктів господарювання.</p> <p>1. Сутність фінансів господарських суб'єктів і характеристика фінансових потоків, що визначають їх зміст.</p> <p>2. Принципи організації фінансової діяльності підприємств:</p> <p>а) комерційний розрахунок;</p> <p>б) неприбуткова діяльність;</p> <p>в) кошторисне фінансування.</p> <p>3. Фінансові ресурси підприємства.</p> <p>4. Класифікація доходів і видатків підприємства.</p> <p>5. Особливості організації і функціонування фінансів господарюючих суб'єктів різних форм власності та видів діяльності.</p> <p>6. Управління процесами формування і використання фінансових ресурсів господарських суб'єктів.</p>	4

9	<p>Тема 9. Міжнародні фінанси.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і призначення міжнародних фінансів. 2. Фінансова діяльність міжнародних організацій (ООН та ЄС). 3. Міжнародні фінансові інституції, їх завдання і сфери діяльності: <ol style="list-style-type: none"> а) Міжнародний валютний фонд (МВФ); б) Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР); в) Європейський банк реконструкції і розвитку (ЄБРР); г) інші міжнародні фінансові інституції. 4. Міжнародний фінансовий ринок: <ol style="list-style-type: none"> а) валютний ринок; б) міжнародний ринок кредитних ресурсів; в) міжнародний ринок цінних паперів. 5. Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями і міжнародними фінансовими інституціями. 	4
10	<p>Тема 10. Фінансовий менеджмент.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність фінансового менеджменту. 2. Фінансові рішення, їх розробка, прийняття та реалізація. 3. Мета й основні завдання фінансового менеджменту. 4. Стратегія і тактика фінансового менеджменту. 5. Принципи і функції фінансового менеджменту, їх характеристика. 6. Механізм фінансового менеджменту, його сутність та складові. 	2
	Разом	32

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Сутність та економічна природа фінансових відносин.		
1	<p>Тема 1. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансові методи державного регулювання економіки 2. Розвиток фінансової думки в роботах російських і українських вчених 	4

	<p>3. Невизначеність і ризик у фінансах</p> <p>4. Об'єктивне і суб'єктивне в фінансах, їх співвідношення</p> <p>5. Сучасна світова фінансова думка</p> <p>6. Фінансові методи державного регулювання економіки</p>	
2	<p>Тема 2. Генезис і еволюція фінансів.</p> <p>1. Роль податків у розвитку виробництва та обміну.</p> <p>2. Вплив буржуазних революцій на державні фінанси</p> <p>3. Поява соціального страхування, його розвиток.</p> <p>4. Що слід розуміти під поняттям публічного фінансового господарства і державних фінансів?</p> <p>5. Роль фінансів у забезпеченні умов економічного зростання держави.</p>	5
3	<p>Тема 3. Фінансове право і фінансова політика.</p> <p>1. Сучасна фінансова політика України.</p> <p>2. Стратегічні і тактичні завдання фінансової політики України</p> <p>3. Людський фактор у фінансовій політиці</p> <p>4. Проблеми макроекономічної фінансової стабілізації.</p> <p>5. Фінансова безпека держави</p>	4
4	<p>Тема 4. Податки. Податкова система.</p> <p>1. Історична ретроспектива розвитку податків як невід'ємного елементу суверенітету держави.</p> <p>2. Призначення і види мита. Митна політика і митні союзи.</p> <p>3. Податкова система унітарної і федеративної держави.</p> <p>4. Використання недоліків податкового законодавства для ухилення від податків.</p> <p>5. Офшорні зони – “податкові гавані”. Антиофшорне законодавство.</p>	4
5	<p>Тема 5. Бюджет. Бюджетна система.</p> <p>1. Роль Бюджетного кодексу України у регулюванні бюджетних відносин.</p> <p>2. Роль бюджету в економічному і соціальному розвитку суспільства</p> <p>3. Співвідношення Державного і місцевих бюджетів в Україні</p> <p>4. Доходи бюджетів : склад і тенденції розвитку</p> <p>5. Ефективність системи бюджетних трансфертів.</p> <p>6. Видатки державного бюджету: економічне і соціальне значення.</p> <p>7. Місцеві бюджети як основа місцевих фінансів</p>	4

	<p>8. Проблеми навіюваності місцевих бюджетів в Україні</p> <p>9. Основні напрямки зміцнення фінансової незалежності місцевого самоврядування</p> <p>10. Економічні та соціальні наслідки бюджетного дефіциту.</p> <p>11. Проблеми подолання бюджетного дефіциту в Україні.</p> <p>12. Сучасний стан бюджетного дефіциту в Україні та шляхи його подолання.</p> <p>13. Сучасний стан зовнішнього боргу України.</p> <p>14. Сучасний стан внутрішнього боргу України.</p> <p>15. Способи коригування державного боргу.</p> <p>16. Напрями вдосконалення методів управління державним боргом.</p> <p>17. Боргова безпека України</p>	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Теоретичні засади організації фінансових відносин суб'єктів господарювання.		
6	<p>Тема 6. Страхування. Страховий ринок.</p> <p>1. Сучасний стан страхового ринку в Україні.</p> <p>2. Зародження та розвиток страхового ринку України.</p> <p>3. Особливості формування доходів страхових компаній.</p> <p>4. Перестраховання та співстрахування як види страхової діяльності.</p> <p>5. Соціальний захист та соціальне забезпечення в Україні.</p>	4
7	<p>Тема 7. Фінансовий ринок.</p> <p>1 Акціонерні товариства як передумова розвитку фінансового ринку</p> <p>2 Охарактеризуйте діяльність фінансових посередників та їх функції</p> <p>3 Ризик і ціна капіталу на фінансовому ринку.</p> <p>4 Поняття фіктивного капіталу і механізм його накопичення.</p> <p>5 Місце і роль фінансового ринку в економіці України.</p>	4
8	<p>Тема 8. Фінанси суб'єктів господарювання.</p> <p>1. Державне регулювання підприємницької діяльності.</p> <p>2. Охарактеризувати розвиток та особливості функціонування малого бізнесу в Україні</p> <p>3. Охарактеризувати принципи комерційного</p>	4

	<p>розрахунку</p> <p>4. Охарактеризувати особливості організації фінансів підприємств соціальної сфери</p> <p>5. Організація фінансів громадських організацій і добродійних фондів</p> <p>6. Організація фінансової діяльності корпорацій</p> <p>7. Грошові надходження підприємства, їх склад і економічна характеристика</p>	
9	<p>Тема 9. Міжнародні фінанси.</p> <p>1. Створення та функціонування Групи Світового банку.</p> <p>2. Кредитні ресурси МВФ.</p> <p>3. Основні засади діяльності МБРР.</p> <p>4. Доходи та видатку бюджету ЄС.</p> <p>5. Офшорні зони у структурі світової фінансової системи як засіб ухилення від податків.</p>	5
10	<p>Тема 10. Фінансовий менеджмент.</p> <p>1. Бюджетний менеджмент, його суть і завдання.</p> <p>2. Податковий менеджмент. Адміністрування податків.</p> <p>3. Загальна характеристика фінансових планів держави і підприємства</p> <p>4. Методи фінансового планування.</p> <p>5. Аудит як вид незалежного фінансового контролю. Принципи та сфера застосування аудиту.</p> <p>6. Функції контролюючих органів в Україні.</p>	3
	Разом	41

7. Індивідуальні завдання

Роль фінансів у соціально-економічному розвитку держави

1. Фінансові методи державного регулювання економіки
2. Розвиток фінансової думки в роботах російських і українських вчених
3. Невизначеність і ризик у фінансах
4. Об'єктивне і суб'єктивне в фінансах, їх співвідношення
5. Сучасна світова фінансова думка
6. Фінансові методи державного регулювання економіки
7. Порівняльний аналіз системи оподаткування Древнього Риму та Греції.
8. Організація фінансових відносин в східних рабовласницьких країнах.
9. Магдебурзьке право та його вплив на розвиток фінансів міст.
10. Фінансові аспекти первісного накопичення капіталу.

11. Фінанси постіндустріального суспільства.
12. Генезис фінансової політики держави.
13. Сучасна фінансова політика України.
14. Стратегічні і тактичні завдання фінансової політики України
15. Людський фактор у фінансовій політиці
16. Проблеми макроекономічної фінансової стабілізації.
17. Фінансова безпека держави
18. Податки на споживання в Україні: переваги і недоліки.
19. Податкові пільги : недоліки та переваги застосування.
20. Формування податкової системи України.
21. Сучасний стан податкової системи України. Тенденції розвитку
22. Проблеми прийняття Податкового кодексу України.
23. Історична ретроспектива розвитку податків
24. Основні напрямки зміцнення фінансової незалежності місцевого самоврядування
25. Економічні та соціальні наслідки бюджетного дефіциту.
26. Проблеми подолання бюджетного дефіциту в Україні.
27. Сучасний стан бюджетного дефіциту в Україні та шляхи його подолання.
28. Сучасний стан зовнішнього боргу України.
29. Сучасний стан внутрішнього боргу України.
30. Способи коригування державного боргу.
31. Напрями вдосконалення методів управління державним боргом.
32. Боргова безпека України
33. Сучасний стан страхового ринку в Україні.
34. Зародження та розвиток страхового ринку України.
35. Особливості формування доходів страхових компаній.
36. Перестраховування та співстраховування як види страхової діяльності.
37. Соціальний захист та соціальне забезпечення в Україні.
38. Джерела фінансування фондів соціального страхування.
39. Необхідність запровадження страхової медицини в Україні.
40. Вдосконалення пенсійного забезпечення в Україні з врахуванням зарубіжного досвіду.
41. Пріоритетні напрями розвитку вітчизняного фінансового ринку.
42. Розвиток фондового ринку України.
43. Функціонування цивілізованого фондового ринку.
44. Концептуальні підходи щодо поділу фондового ринку.
45. Роль фондової біржі на фінансовому ринку.
46. Роль валютного ринку у перерозподілі фінансових ресурсів.
47. Розвиток малого бізнесу в Україні.
48. Прискорена амортизація: переваги та перспективи застосування в Україні.
49. Фінансові проблеми реструктуризації підприємства
50. Державна підтримка розвитку підприємництва в Україні
51. Формування та розподіл прибутку підприємств в сучасних умовах.

52. Створення та функціонування Групи Світового банку.
53. Кредитні ресурси МВФ.
54. Основні засади діяльності МБРР.
55. Доходи та видатку бюджету ЄС.
56. Офшорні зони у структурі світової фінансової системи як засіб ухилення від податків.
57. Глобальні світові тенденції та їх вплив на фінансову систему України.
58. Діяльність міжнародних фінансових організацій і інститутів в Україні.
59. Характеристика фінансової системи провідної країни світу (за вибором студента).
60. Стратегія і тактика фінансового менеджменту
61. Прибуток як об'єкт фінансового менеджменту
62. Грошові доходи підприємства.
63. Бюджетний менеджмент
64. Податковий менеджмент

8. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни “Фінанси” використовуються інформаційні та практичні методи навчання: лекція-дискусія; усна доповідь; письмові завдання при проведенні контрольних робіт; написання рефератів; складання міні-лекцій; аналіз проблемних ситуацій.

9. Методи контролю

Контроль за виконанням студентами навчального плану з курсу, за рівнем отриманих ними знань, набутих навичок й умінь здійснюється за допомогою форм поточного, модульного і підсумкового контролю.

1. *Поточний контроль* здійснюється у ході повсякденної роботи студентів під час проведення семінарських занять та інших форм контролю і має на меті перевірку рівня знань студента за змістовими модулями.

2. *Модульний контроль* є підсумком певного етапу вивчення дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни.

3. *Підсумковий контроль* застосовується для перевірки успішності знань студентів після завершення вивчення навчальної дисципліни і здійснюється у формі семестрового контролю, який проводиться у вигляді заліку з дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою. Підставою для підсумкового заліку є поточна успішність за результатами всіх форм контролю.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Самостійна робота	Іспит	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	20	20	100

Розподіл балів на практичному занятті

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Бали на практичному занятті
90 – 100	A	відмінно	6
82-89	B	добре	5
75-81	C		4
67-74	D		3
60-66	E	задовільно	2
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	0
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0

Самостійна робота

1. Підготовка статті до друку – 15 балів
2. Виступ на наукових конференціях (друковані тези) – 10 балів
3. Участь у студентських олімпіадах – 10 балів
4. Реферат з теми або вузької проблематики – 5 балів
5. Складання тестових завдань з теми – 5 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій.
2. Методичні рекомендації для практичних занять.
3. Методичні рекомендації для індивідуальної та самостійної роботи.
4. Тести, завдання.
5. Модульна контрольна робота.

12. Рекомендована література

Базова

1. [Банківська](#) енциклопедія / [Савлук М.І., Поддєрьогін А.М., Пересада А.А., та ін.] – К.: фірма “Ельтон”, 1993. – 327с.
2. Василик О.Д. Державні [фінанси](#) України: навч. посібник / О.Д.Василик – К.: Вища шк., 2007.
3. Демківський А.В. [Гроші](#) і [кредит](#): навч. посіб. / А.В. Демківський - К.: Дакор, 2005. – 528 с.
4. Деркач Н.І. [Бюджет](#) і [бюджетний](#) процес в Україні. / Н.І.Деркач, Л.П.Гордєєва – Дніпропетровськ, 2005.
5. Семко Т.В. [Гроші](#) та [кредит](#) у схемах та таблицях. / Т.В. Семко., М.В. Руденко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 158 с.
6. Трошин А.Н. [Фінанси](#) і [кредит](#)./ А.Н. Трошин, Т.Ю. Мазуріна, В.І. Фомкіна. – Москва: ИНФРА, 2009. – 408 с.
7. [Фінанси](#): курс для [фінансистів](#): навч. посіб. / [Оспіщев В.І., Близнюк О.П., Лачкова Л.І. та ін.] – К.: Знання, 2008. – 567 с.

Допоміжна

8. Венгер В.В. [Фінанси](#): навч. посіб. / В.В. Венгер - К.: Центр учбової літератури, 2009. – 432 с.
9. Власова Н.О., [Фінанси](#) підприємств: Навч. посіб. / Н.О. Власова, О.А. Круглова, Л.І.Безгінова – К.: Центр учбової освіти, 2007 – 271 с.
10. [Гроші](#) та [кредит](#): Підручник / [Савлук М.І., Мороз А.М., Пуховкіна М.Ф. та ін.] – К.: КНЕУ, 2001.
11. Єпіфанов А.О. [Бюджет](#) і фінансова [політика](#) України: Навч. посібник / А.О.Єпіфанов, І.В. Сало, І.І. Д’яконова. – К.: Наук. думка, 1997.
12. Загородній А.Г. Фінансовий словник / А.Г.Загородній, Г.Л.Вознюк, Т.С. Смовженко. – Львів: Видавництво Державного університету “Львівська політехніка”, 2006 – 384 ст.
13. Івасів Б.С. [Гроші](#) і [кредит](#): підручник. – 3-тє вид., змін. і доп. / Б.С. Івасів. – Тернопіль: Карт-бланш, К.: Кондор, 2008. - 528 с.
14. Коробов М.Я. [Фінанси](#) промислового підприємства. / М.Я. Коробов. – К.: Либідь, 2005. – 160 ст.
15. Опарін В.М. [Фінанси](#) (загальна теорія): навч. посіб. – 2-ге вид., доп. і перероб. / В.М. Опарін. – К.: КНЕУ, 2005. – 240 с.

Інформаційні ресурси

16. [Бюджетний](#) кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, N 50-51.
17. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2756 – IV. / Голос України від 04. 12 2010р. №229-230.
18. Закон України “Про акціонерні товариства” від 17.09.2008р № 514-VI із змінами і доповненнями.

19. Закон України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” від 8 липня 2010 р. N 2464-VI.

20. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про підприємництво”” від 23.12.97 р. №762/97 – ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998.- № 17.

21. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21.05.97р. №280/97 – ВР Розділ III // Відомості Верховної Ради України. – 1997.- № 24.

22. Закон України “Про страхування” від 07.03.96 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996.- № 18.

23. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 20.03.91 р. №872-XII(зі змінами і доповненнями) // Закони України. – К.,1996.- Т.1.

24. Закон України “Про лізинг ” від 16.12.97 р. №723/97 – ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998.- № 16.

25. Закон України “Про цінні папери і фондову біржу” від 18.06.91 р. №1201- XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991.- № 38.

26. Закон України “Про Рахункову палату Верховної ради України” від 11.07.96 р. №315/96 – ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996.- № 43.